

ДО
ОКРЪЖЕН СЪД
ГР. ПЛОВДИВ

ИСКОВА МОЛБА

от Сдружение с нестопанска цел за осъществяване на общественополезна дейност „Сдружение за правна помощ на потребителите”, БУЛСТАТ 160079277 със седалище и адрес на управление: гр. Пловдив, бул. „Шести септември” № 193А, ет.3, оф. 6, представлявано от председателя си Димитър Деков,

Против:

„София франс ауто” АД ЕИК 020823148 ,седалище и адрес на управление гр. София бул.Ботевградско шосе № 459, представлявано от Изпълнителния директор Стоян Желев

Основание на исковете: чл. 186 ал.1 и чл. 188 ал.1 от ЗЗП

Цена на иска: 10000 десет хиляди лева, предявен частично от пълната сума от 100 000 сто хиляди лева.

УВАЖАЕМИ ОКРЪЖЕН СЪДИЯ,

Моля на основание чл.186 ал.1 вр. чл 186 ал.2 т.1 от ЗЗП вр. чл.143 и чл.146 ал.1 от ЗЗП вр. чл.379 и сл. ГПК да постановите преустановяване на прилагането на следните клаузи от договорите за лизинг с опция за изкупуване, които София франс ауто АД ЕИК 020823148 е сключвало с потребителите си:

- Раздел IV „ЛИЗИНГОВА ЦЕНА” т.6.1. е със съдържание:

В случай на забава от страна на ЛИЗИНГОПОЛУЧАТЕЛЯ с повече от един ден, той дължи неустойка в размер на 1% върху дължимото плащане за всеки ден забава.

- Раздел VI „Изтичане на лизинговия договор” т.1 б.”А”, със съдържание:

При изтичане на този лизингов договор в края на срока, посочен в Раздел V от този договор ЛИЗИНГОПОЛУЧАТЕЛЯТ ще има възможността да закупи лизинговото имущество при условия на постоянната Нотариална практика. Това е възможно при условие, че: а) не е просрочил или пренебрегнал задълженията си по този договор;

- Раздел VII, буква „Б”, „ЛИЗИНГОПОЛУЧАТЕЛ”, т.1., със съдържание:

Да изплаща на ЛИЗИНГОДАТЕЛЯ изцяло и в срок лизинговите вноски и другите дължими плащания, без значение дали ползва автомобила или не и поради каква причина.

- Раздел VII, буква „Б”, „ЛИЗИНГОПОЛУЧАТЕЛ”, т.7, изр.2, със съдържание:

и изобщо такива, които не са предмет на застраховката и производствената гаранция се отстраняват за сметка на ЛИЗИНГОПОЛУЧАТЕЛЯ, който е длъжен да ги плати по действащите към момента "цени клиент с ДДС" на официалния вносител в срок от 10 дни от получаване на уведомлението. Ако не го стори, то това е основание за разваляне на договора от страна на ЛИЗИНГОДАТЕЛЯ, който има право освен на цената на ремонта и на неустойка за забава в размер на 1% на ден върху нея, на незабавно плащане на неплатената част от цената на лизинговия договор и допълнителните суми.

- Раздел VII, буква „Б”, „ЛИЗИНГОПОЛУЧАТЕЛ”, т.8, абзац 2 в частта „като при закъснение на това плащане са предвидени неустойки за забава, в размер на 1% от сумата за всеки ден.

При всеки случай, при който е налице кражба или тотална загуба на лизинговото имущество, а ЛИЗИНГОПОЛУЧАТЕЛЯТ със свое действие или бездействие е създад предпоставки Застрахователят основателно да откаже да изплати застрахователно обезщетение на ЛИЗИНГОДАТЕЛЯ, то ЛИЗИНГОПОЛУЧАТЕЛЯТ дължи на ЛИЗИНГОДАТЕЛЯ цялата неизплатена част от цената по договора. Цената се дължи в седем дневен срок от нейното поискване от ЛИЗИНГОДАТЕЛЯ, като неустойките за закъснение на това плащане са като при закъснението на месечна лизингова вноска – по 1% от закъснялата сума за всеки ден забава.

- Раздел VIII т.1 абзац „втори”от типовите договори, сключвани с потребителите, озаглавен „ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ УСЛОВИЯ” гласи:

„В случай на промяна на Общите условия на застраховане на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ, ЛИЗИНГОДАТЕЛЯТ известява ЛИЗИНГОПОЛУЧАТЕЛЯ, като същите стават задължителни за последния.”

- Раздел IX „САНКЦИИ И НЕУСТОЙКИ”, т. 1 и т.2 :

Т.1 гласи: „При неплащане на лизинговата вноска или друго плащане повече от тридесет дни ЛИЗИНГОДАТЕЛЯТ има право да развали едностранно договора, без да даде срок като ЛИЗИНГОПОЛУЧАТЕЛЯТ - ПОТРЕБИТЕЛ дължи заедно с неустойката по т.6.1 от Раздел IV- /неустойката за неплащане в срок на лизинговата вноска/ и обезщетение за претърпените вреди и пропуснатите ползи.”

Т.2 гласи: „Съгласно следващата т.2 пък в случаите на т.1 плащаните до този момент лизингови вноски остават в полза на ЛИЗИНГОДАТЕЛЯ като неустойка за развалянето на договора по вина на ЛИЗИНГОПОЛУЧАТЕЛЯ.”

- Раздел X „РЕКЛАМАЦИИ”, т.3:

„Рекламационното производство не спира плащането на лизинговите вноски и не е основание за тяхната недължимост.”

- Раздел XII „СПОРОВЕ” т. 2:

„При невъзможност да се постигне съгласие по пътя на преговорите, за решаване на спора ще бъде сезиран компетентния Софийски градски или Районен съд.”

- Раздел XIII „ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ” т.3:

„Този договор влиза в сила при подписване от страните, както и след предаване на автомобила.”

- Раздел XIII „ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ” т.8:

„Страните се споразумяват, че клаузите на настоящия договор са индивидуално уговорени.”

Моля да постановите преустановяване на тяхното прилагане поради обстоятелството, че същите са нищожни като неравноправни, и да задължите ответното дружество да огласи решението за своя сметка чрез съобщение, публикувано в национален ежедневник и в електронната страница на дружеството.

Моля на основание чл.188 ал.1 от ЗЗП вр. чл.379 и сл. ГПК да осъдите София франс ауто АД ЕИК 020823148 да заплати на СНЦ „Сдружение за правна помощ на потребителите” сумата от 10000.00 (десет хиляди лева), представляваща частичен иск от пълната сума от 100 000.00 (сто хиляди лева), представляваща обезщетение на вредите, причинени на колективните интереси на потребителите от включването и прилагането на неравноправни клаузи в сключваните типови договори за лизинг с опция за изкупуване между София франс ауто АД и потребителите.

Моля да присъдите направените по делото съдебноделоводни разноски и разноски за адвокатско възнаграждение.

Съображения за наличие на процесуална легитимация за воденето на иск по чл.186 ал.1 и чл.188 ал.1 от ЗЗП.

„Сдружение за правна помощ на потребителите” -гр.Пловдив е сдружение с нестопанска цел, осъществяващо дейност в обществена полза, насочена изключително в полза на потребителите - съблюдаване и защита на колективните права и законни интереси на потребителите.

СНЦ „Сдружение за правна помощ на потребителите” -гр.Пловдив е включено в списъка по чл. 164 ал.1 т.7 от ЗЗП на Министъра на икономиката, енергетиката и туризма със Заповед № РД – 16 – 1630/22.11.2012г., поради което на основание чл.186 ал.1 от Закона за защита на потребителите Сдружението е процесуално легитимирано да предявява иск по чл.186 ал.1 и чл.188 от ЗЗП.

СЪОБРАЖЕНИЯ ПО СЪЩЕСТВО:

Ответното дружество сключва типови договори за лизинг с потребителите, в които се съдържат процесните неравноправни договорни клаузи. Същите типови договори са сключвани за продължителен период от време. Установената порочна практика е в рамките на двата закона за защита на потребителите:

ЗАКОН за защита на потребителите и за правилата за търговия_Обн., ДВ, бр. 30 от 2.04.1999 г., в сила от 3.07.1999 г. (отменен 10.06.2006 г.)

и

ЗАКОН за защита на потребителите Обн., ДВ, бр. 99 от 9.12.2005 г., в сила от 10.06.2006 г., последно изменение от бр. 56 от 24.07.2012 г.

В резултат на тези незаконосъобразни действия на ответното дружество, същото е причинило значителни вреди на колективните интереси на потребителите. Вредите са причинени от начисляването на потребителите на договорни неустойки в изключително завишен размер 1% на ден без краен предел, които договорни клаузи са изцяло в противоречие с действащите защитни норми (ЗЗППТ отм. и ЗЗП).

1. Съображения за неравноправност на т.6.1. от Раздел IV „ЛИЗИНГОВА ЦЕНА”;

Съгласно клаузата на т.6.1. от Раздел IV „ЛИЗИНГОВА ЦЕНА” от типовите договори, сключвани с потребителите: „В случай на забава от страна на лизингополучателя с повече от един ден, той дължи неустойка в размер на 1 % върху дължимото плащане за всеки ден забава.”

СЪОБРАЖЕНИЯ:

На първо място Ви моля да обърнете внимание, че във визираната разпоредба не е предвиден нито краен срок, нито максимална сума на неустойката за забава, представляваща обезщетение на търговеца-лизингодател поради забавеното плащане от страна на потребителя.

На второ място самият размер на неустойката за всеки ден забава значително надвишава размера на законната лихва като обезщетение на търговеца за неизпълнение от страна на потребителя на паричното му задължение. Самият размер на законната лихва съгласно разпоредбата на чл. 10 ал.2 от ЗЗД се определя от Министерския съвет-основния лихвен процент + 10 пункта. Определеният размер на неустойката 1% на ден, изчислен на годишна база, е 365 % на годишна база, което превишава размера на законната лихва над 28 ПЪТИ.

С оглед на гореизложеното считаме че разпоредбата на т.6.1. от Раздел IV „ЛИЗИНГОВА ЦЕНА” от договора задължава потребителя при неизпълнение на неговото задължение по т.3 от Раздел IV да заплати на търговеца необосновано високо обезщетение или неустойка, което по смисъла на чл.143 ал.1 т.5 от ЗЗП (чл.35 т.4 от ЗЗППТ отм.) е неравноправна клауза.

2. Недействителност на Раздел VI т.1, б.”А”;

Съгласно клаузата на т.1 в Раздел VI „ ИЗТИЧАНЕ НА ЛИЗИНГОВИЯ ДОГОВОР” от типовите договори, сключвани с потребителите потребителят-лизингополучател има правото да закупи в края на срока на договора лизинговото имущество, но само при условие, че не е „просрочил или пренебрегнал задълженията си по този договор”.

СЪОБРАЖЕНИЯ:

Съгласно общата уредба от договора за лизинг след или непосредствено преди прекратяването на договора за лизинг при изявено съгласие от страна на лизингополучателя за закупуването на лизинговата вещь, за лизингодателя търговец възниква задължението да му прехвърли собствеността върху вещта .

С визираното в посочената по-горе разпоредба условие „ **ако не е просрочил или пренебрегнал задълженията си по този договор**” търговецът се освобождава по своя преценка едностранно от това си задължение, което е неравноправна клауза по смисъла на чл.143 т.6 от ЗЗП (чл.35 т.5 от ЗЗППТ отм.). В процесната клауза не става ясно дали просрочването или пренебрегването на задълженията трябва да е факт към момента на упражняването на правото на лизингополучателя да придобие собствеността, или всяко неизпълнение на задълженията на ЛИЗИНГОПОЛУЧАТЕЛЯ по време на изпълнение на договора е основание в последствие ЛИЗИНГОДАТЕЛЯТ да откаже да прехвърли собствеността върху лизингованата вещь. Непосочването изрично на момента, в който трябва да са просрочени или пренебрегнати задълженията по този договор дава възможност на търговеца да се освободи от задължението си да прехвърли собствеността изцяло по своя преценка, което е основание за неравноправност на клаузата по чл.143 т.6 от ЗЗП (чл.35 т.5 от ЗЗППТ отм.).

Освен това считаме, че непосочването точно кои задължения не следва да бъдат просрочени или пренебрегнати, за да се освободи търговеца от задължението му да прехвърли собствеността, му дава право изключително да тълкува клаузите на договора в своя полза, което е неравноправна клауза по смисъла на чл.143 т.6 ЗЗП (чл.35 т.5 от ЗЗППТ отм.) и чл. 143 т.13 предл.2-ро от ЗЗП (чл.35 т.12 от ЗЗППТ отм.).

3. Недействителност на разпоредбата на Раздел VII, буква „Б”, „ЛИЗИНГОПОЛУЧАТЕЛ”, т.1;

Съгласно клаузата на т.1 от същия раздел VII, буква „Б” „ЛИЗИНГОПОЛУЧАТЕЛ” от типовите договори, сключвани с потребителите, лизингополучателят е длъжен да

заплаща изцяло и в срок лизинговите вноски и други дължими плащания, без значение дали ползва автомобила или не и поради какви причини.

СЪОБРАЖЕНИЯ:

Тази клауза налага на потребителя безусловно да изпълнява задължението си за лизингова вноска без значение каква е причината за невъзможността му да използва вещта, която причина може да произтича от поведението на лизингодателя или от неизпълнение на негово задължение по договора.

На първо място визираната клауза в договора противоречи на разпоредбата на чл. 344 ал.1 от ТЗ, определяща основното задължение на лизингодателя и която препраща към чл. 230 от Закона за задълженията и договорите. Съгласно чл. 230 от ЗЗД наемодателят, в случая лизингодателят, е длъжен да предаде вещ, която отговаря на ползването, за кето е наета. Ако вещта не отговаря на ползването - в случая за шофиране, лизингодателят няма да е изпълнил основното си договорно задължение, визирано по-горе, поради което той трябва да поправи вещта, а тази поправка лишава лизингополучателят от ползването на вещта и то по вина на търговеца. Въпреки че потребителят-лизингополучател не може да ползва вещта по вина на лизингодателя, по силата на клаузата на т.1 от Раздел VII, буква „Б” потребителят ще дължи лизинговата вноска, а ако не я плати ще дължи прекомерно висока неустойка.

Моля да вземете предвид и факта, че по силата на т.2 от Раздел VII, буква „А” лизингодателят гарантира, предоставяйки безплатен гаранционен сервиз, че вещта ще отговаря на ползването през първите две години от предоставянето на автомобила, поради което негова вина, за липсата на гарантираните именно от него качества на вещта не се и изисква.

С оглед на гореизложеното считаме, че с клаузата на т.1 от същия раздел VII, буква „Б” лизингодателят налага на потребителя-лизингополучател да изпълни своите задължения, дори и ако търговецът или не изпълни своите, което не само е неравноправна клауза по смисъла на чл.143 т.14 от ЗЗП (чл.35 т.13 от ЗЗППТ отм.), но и противоречи общи правни положения.

Освен това съгласно разпоредбата на чл. 90 ал.1 от Закона за задълженията и договорите длъжникът, който има срещу кредитора си изискуемо вземане от същото правно отношение, от което произтича и неговото задължение, може да откаже да изпълни задължението си, докато кредиторът не изпълни своето.

Това в конкретния случай означава, че ако лизингодателят не е предоставил вещта с гарантираните от него за двугодишния период качества длъжникът-лизингополучател има право да откаже да плаща лизинговата вноска, докато лизингодателят не приведе вещта в състоянието, което той същия е гарантирал за две години.

Ето защо считаме че клаузата на т.1 от Раздел VII, буква „Б” „ЛИЗИНГОПОЛУЧАТЕЛ”, съгласно която лизингополучателят е длъжен да заплаща изцяло и в срок лизинговите вноски и други дължими плащания, без значение дали ползва автомобила или не и поради какви причини е неравноправна по смисъла на чл.143 т.2 от ЗЗП (чл.35 т.1 от ЗЗППТ отм.) поради ограничаване на правата на потребителя, произтичащи от закон- чл.90 ал.1 от ЗЗД спрямо него при пълно или частично неизпълнение или неточно изпълнение на договорни задължения от страна на ЛИЗИНГОДАТЕЛЯ.

4. Недействителност на разпоредбата на Раздел VII, буква „Б”, „ЛИЗИНГОПОЛУЧАТЕЛ”, т.7, изр.2;

Съгласно разпоредбата от типовите договори, сключвани с потребителите:

Всички дефекти и липси, произтичащи от неправилна или небрежна експлоатация, неспазване на инструкциите на производителя, ЛИЗИНГОДАТЕЛЯ и Застрахователя и изобщо такива, които не са предмет на застраховката и производствената гаранция се отстраняват за сметка на ЛИЗИНГОПОЛУЧАТЕЛЯ, който е длъжен да ги плати по действащите към момента "цени клиент с ДДС" на официалния вносител в срок от 10 дни от получаване на уведомлението. Ако не го стори, то това е основание за разваляне на договора от страна на ЛИЗИНГОДАТЕЛЯ, който има право освен на цената на ремонта и на неустойка за забава в размер на 1% на ден върху нея, на незабавно плащане на неплатената част от цената на лизинговия договор и допълнителните суми.

Текстът на разпоредбата дава на ЛИЗИНГОДАТЕЛЯ следните права:

- право на неустойка в размер на 1% на ден при неплащане на дефекти и липси, произтичащи от неправилна или небрежна експлоатация;
- право на цената на ремонта;
- право да получи неплатената част от цената на лизинговия договор и
- право да получи допълнителните суми.

Така формулирана разпоредбата е неравнопавна. На първо място тя предвижда да се заплати неустойка от 1% на ден върху цената за ремонта. Визираната разпоредба не предвижда нито краен срок, нито максимална сума на неустойката за забава, представляваща обезщетение на търговеца-лизингодател поради забавеното плащане от страна на потребителя.

На второ място самият размер на неустойката за всеки ден забава значително надвишава размера на законната лихва като обезщетение на търговеца за неизпълнение от страна на потребителя на паричното му задължение. Самият размер на законната лихва съгласно разпоредбата на чл. 10 ал.2 от ЗЗД се определя от Министерския съвет-основния лихвен процент + 10 пункта. Определеният размер на неустойката 1% на ден, изчислен на годишна база, е 365 % на годишна база, което превишава размера на законната лихва над 28 ПЪТИ.

Така формулираната клауза е неравнопавна и в частта, в която се предвижда търговецът да получи неплатената част от цената на лизинговия договор. В тази част фактически е уговорено, че потребителят ще трябва да плати за престация, която реално не е получил (основание по чл.143 т.6 изр.2 от ЗЗП ; чл.35 т.5 от ЗЗППТ отм.). От друга страна това плащане се дължи наред с уговорената неустойка и заедно с него, което прави обезщетението прекомерно (осн.чл.143 т.5 от ЗЗП; чл.35 т.4 от ЗЗППТ отм.).

5. Недействителност на разпоредбата на Раздел VII, буква „Б”, „ЛИЗИНГОПОЛУЧАТЕЛ”, т.8, абзац 2 в частта „като при закъснение на това плащане са предвидени неустойки за забава, в размер на 1% от сумата за всеки ден;

СЪОБРАЖЕНИЯ:

Съгласно разпоредбата на т.8, абзац 2-ри от Раздел VII, буква „Б” от типовите договори, сключвани с потребителите, когато вещта е открадната или унищожена, за което лизингополучателят е създад предпоставки и застрахователят основателно е отказал да изплати застрахователната сума, лизингополучателят дължи на лизингодателя цялата неизплатена част от договора в едноседмичен срок от нейното поискване като при закъснение на това плащане са предвидени неустойки за забава, в размер на 1% от сумата за всеки ден. По-горе сме развили съображения за изключително високия размер на обезщетението, което прави клаузата неравнопавна, които съображения са относими и към настоящата договорна клауза. С оглед на гореизложеното Ви моля да приемете

клаузата на т.8, абзац 2-ри от Раздел VII, буква „Б” като неравноправна на основание чл.143 т.5 от ЗЗП (чл.35 т.4 от ЗЗППТ отм.) поради това че задължава потребителя при неизпълнение на неговите задължения да заплати необосновано високо обезщетение или неустойка.

6. Недействителност на разпоредбата на Раздел VIII, буква „Б”, „ЛИЗИНГОПОЛУЧАТЕЛ”, т. 1, абзац 2;

В Раздел VIII от типовите договори, сключвани с потребителите, озаглавен „ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ УСЛОВИЯ” се намира т.1 абзац „втори”, която клауза гласи: „В случай на промяна на Общите условия на застраховане на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ, ЛИЗИНГОДАТЕЛЯТ известява ЛИЗИНГОПОЛУЧАТЕЛЯ, като същите стават задължителни за последния.”

СЪОБРАЖЕНИЯ:

Между цитираната по-горе разпоредба от договора следва да се направи връзка с клаузите на т.1 и т.4 от същия раздел.

Съгласно т.1 от визирания в тази част Раздел VIII застрахователната полица включва застраховка „ПЪЛНО КАСКО” съгласно Общите условия за застраховане на МПС на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ, сертификат за която се предоставя на ЛИЗИНГОПОЛУЧАТЕЛЯ ведно с екземпляр от ОУ и се считат неразделна част от договора, както и описаните други застраховки.

В изречение второ от настоящата клауза четем, че лизингополучателят овластява лизингодателя да избере застрахователна компания и че приема застрахователните условия и размера на застрахователната премия.

В началото на т.4 от същия Раздел на договора пък четем следното: „При закъснение на изплащането на сумата по застраховката за следващите години от срока на договора ЛИЗИНГОПОЛУЧАТЕЛЯТ” дължи неустойка.....”

От горесцитираните разпоредби следва извода, че лизингодателят-търговец избира при кой застраховател ще застрахова лизинговата вещ, в това число и условията на застрахователната компания, поместени в Общите й условия, които несъмнено включват застрахователната премия, която премия се заплаща от потребителя-лизингополучател.

Тук следва да се посочи, че интерес от застраховане на вещта-застрахователен интерес, при финансов лизинг има потребителят-лизингополучател, защото той носи

риска от погиването и повреждането на вещта. Това правно положение произтича от разпоредбата на чл.343 от Търговския закон, съгласно която рискът от случайното погиване или повреждане на вещта при финансовия лизинг е за лизингополучателя.

От всичко дотук излиза, че ЛИЗИНГОДАТЕЛЯТ и ЗАСТРАХОВАТЕЛЯТ, които са финансово мощни търговски дружества уговарят помежду си изгодни за тях условия за сметка на застрахования потребител, който е длъжен да се съобразява с тях и да плаща застрахователната премия, дори без да има възможност да влияе върху последваща промяна на Общите условия на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ, което както видяхме по-горе пряко го засяга.

С оглед на гореизложеното считаме че клаузата на т.1 от Раздел VIII, която гласи: „Застрахователната полица включва застраховка „ПЪЛНО КАСКО” съгласно Общите условия за застраховане на МПС на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ, сертификат за която се предоставя на ЛИЗИНГОПОЛУЧАТЕЛЯ ведно с екземпляр от ОУ и се считат неразделна част от договора, както и описаните други застраховки. Лизингополучателят овластява лизингодателя да избере застрахователна компания и че приема застрахователните условия и размера на застрахователната премия”, както и абзац втори: „В случай на промяна на Общите условия на застраховане на ЗАСТРАХОВАТЕЛЯ, ЛИЗИНГОДАТЕЛЯТ известява ЛИЗИНГОПОЛУЧАТЕЛЯ, като същите стават задължителни за последния.” е неправомерна, тъй като тя налага на потребителя приемането на клаузи, с които той не е имал възможност да се запознае преди сключването на договора, което е неправомерна клауза по смисъла на чл.143 т.9 от ЗЗП (чл.35 т.8 от ЗЗППТ отм.), както и позволява на търговеца или доставчика да променя едностранно условията на договора въз основа на непредвидено в него основание (чл. 143 т.10 от ЗЗП; чл.35 т.9 от ЗЗППТ отм.).

7. Недействителност на разпоредбата на Раздел VIII, буква „Б”, „ЛИЗИНГОПОЛУЧАТЕЛ”, т. 4;

Във връзка с гореизложеното считаме за неправомерна клаузата на т.4 от Раздел VIII „ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ УСЛОВИЯ” от типовите договори, сключвани с потребителите, която гласи, че при закъснение на изплащането на сумата по застраховката

за следващите години от срока на договора ЛИЗИНГОПОЛУЧАТЕЛЯТ дължи неустойка в размер на 1 % върху сумата за всеки ден от датата на валидност на новата застраховка като в случай на неплащане след тридесетия ден от изтичане на действащата застраховка ЛИЗИНГОДАТЕЛЯТ има право да си възвърне лизинговата вещ без да е необходимо писмено предизвестие за това, като има право да претендира причинените вреди.

СЪОБРАЖЕНИЯ:

На първо място както видяхме по-горе интерес от застраховането на вещта има потребителят-лизингополучател, защото ако тя погине или бъде повредена той ще следва да заплаща на лизингодателя дължимите вноски. Въпреки това обаче по силата на визираната по-горе клауза на т.1 лизингодателят е овластен да избере застраховател, с който потребителя ще сключи договор за застраховка и който ще заплаща застрахователната премия.

С оглед на гореизложеното не е възможно на лизингодателя да се плаща неустойка за забава на плащането на застрахователната премия, защото той не е страна по договора за застраховка, а действа като пълномощник на лизингополучателя-потребител.

Освен това отново предвидената неустойка в т.4 от Раздел VIII е без краен предел, което само по себе си е неравноправна клауза по смисъла на чл.143 т.5 от ЗЗП(чл.35 т.4 от ЗЗППТ отм.) - налага на потребителя да заплати необосновано високо обезщетение или неустойка.

По силата на така създаденото правно положение лизингодателят получава неустойка-прекомерно висока, представляваща обезщетение за неизпълнение на задължение на лизингополучателя, което не е към него, а към застрахователя. Ето защо считаме че клаузата на т.4 от Раздел VIII е неравноправна клауза по смисъла на чл.143 т.18 (чл.35 т.17 от ЗЗППТ отм.).

Цитираната договорна разпоредба е неравностойна и в частта, в която дава право на ЛИЗИНГОДАТЕЛЯ да си върне лизинговото имущество, без да е необходимо писмено предизвестие, както и да претендира причинените вреди. Моля да вземете предвид обстоятелството, че плащането на сумата по застраховката само по себе си не е основното задължение на ЛИЗИНГОПОЛУЧАТЕЛЯ, а е допълнително задължение по договора. В правото е възприет принципът, че не всяко неизпълнение е основание за разваляне на договора, а само това неизпълнение, което е съществено, с оглед интереса на изправната страна. Дори да се приеме, че неплащането в срок от 30 дни на сумата по застраховката

представлява неизпълнение на договора за лизинг, то това неизпълнение не е това неизпълнение не е толкова съществено, че да даде право на изправната страна да развали договора. Принципът, че за да възникне правото да се развали един договор неизпълнението трябва да е съществено, е основен в облигационното право, поради което и настоящата договорна клауза противоречи на чл.143 т.2 от ЗЗП (чл.35 т.1 от ЗЗППТ отм.), като изключва или ограничава правата на потребителя, произтичащи от закон, по отношение на търговеца.

Цитираната разпоредба е неравноправна и в частта, в която се предвижда ЛИЗИНГОПОЛУЧАТЕЛЯТ да има право да си върне вещта, без да е необходимо писмено предизвестие за това. С оглед на гореизложеното не е възможно лизингодателят да си възвърне обратно лизинговата вещ и то без да е необходимо да предупреждава потребителя за това под предлог, че не е платил сумата по застраховката за следващите години от срока на договора. Само по себе си това е неравноправна клауза по смисъла на чл.143 т.6 от ЗЗП (чл.35 т.5 от ЗЗППТ отм.), тъй като позволява на търговеца или доставчика да се освободи от задълженията си по договора по своя преценка, като същата възможност не е предоставена на потребителя.

7. Недействителност на разпоредбата на Раздел VIII, буква „Б”, „ЛИЗИНГОПОЛУЧАТЕЛ”, т. 9, абзац 2;

Клаузата на т.9 абзац „втори” от Раздел VIII от типовите договори, сключвани с потребителите, съгласно която ЛИЗИНГОДАТЕЛЯ има право на обезщетение в размер до пълната цена на лизинговия договор, ако е налице основателен отказ от застрахователя на заплащане на целия или на част от застрахователния риск като ако сумите не бъдат заплатени в седем дневен срок от уведомяването от страна на ЛИЗИНГОДАТЕЛЯ потребителят дължи неустойка за забава в размер на 1% на ден върху дължимата сума.

СЪОБРАЖЕНИЯ:

На първо място следва да се име предвид, че съгласно разпоредбата на чл. 343 от ТЗ рискът от погиването на лизинговата вещ е за потребителя-лизингополучател, както правилно е посочено в абзац „първи” на т.9 от Раздел VIII. Това означава, че потребителят ще продължава да дължи лизинговите вноски, въпреки че вещта е повредена или не съществува.

По силата на т.9 абз.”втори” обаче наред с лизинговата вноска потребителят ще дължи и неустойка, чийто размер за пореден път не е ограничен нито до максимален размер, нито до максимална сума, което само по себе си налага на потребителя да заплати необосновано високо обезщетение или неустойка, което е неравноправно условие по смисъла на чл. 143 т.5 от ЗЗП (чл.35 т.4 от ЗЗППТ отм.).

Освен това считаме че задължаването на потребителя едновременно да изпълнява договорното си задължение и да заплаща неустойка е уговорка в негова вреда, която не отговаря на изискването за добросъвестност и води до значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца и потребителя, което по смисъла на чл.143 т.18 от ЗЗП (чл.35 т.17 от ЗЗППТ отм.) е неравноправна клауза.

8. Недействителност на разпоредбата на Раздел IX „САНКЦИИ И НЕУСТОЙКИ”, т. 1 и т.2;

Съгласно т.1 от визирия раздел от типовите договори, сключвани с потребителите, при неплащане на лизинговата вноска или друго плащане повече от тридесет дни ЛИЗИНГОДАТЕЛЯТ има право да развали едностранно договора без да даде срок като ЛИЗИНГОПОЛУЧАТЕЛЯТ-ПОТРЕБИТЕЛ дължи заедно с неустойката по т.6.1 от Раздел IV- /неустойката за неплащане в срок на лизинговата вноска/ и обезщетение за претърпените вреди и пропуснатите ползи.

Съгласно следващата т.2 пък в случаите на т.1 платените до този момент лизингови вноски остават в полза на ЛИЗИНГОДАТЕЛЯ като неустойка за развалянето на договора по вина на ЛИЗИНГОПОЛУЧАТЕЛЯ.

СЪОБРАЖЕНИЯ:

От горесцитираните клаузи излиза, че потребителят трябва да заплати:

1. Натрупалата се неустойка за просрочена вноска в размер на 1% върху всяка вноска.
2. Обезщетение за претърпени вреди и пропуснати ползи.
3. Втора неустойка в размер на заплатените вече суми.

Във връзка с горното отново се налага да цитираме разпоредбата на чл.92 от Закона за задълженията и договорите, която гласи: неустойката обезпечава изпълнението на задължението и служи като обезщетение за вредите от неизпълнението, без да е нужно те да се доказват. Кредиторът може да иска обезщетение и за по-големи вреди.

Следователно неустойката трябва да обезщетява претърпените от търговеца вреди, но в отношенията с потребители не е допустимо тя да санкционира последните. Именно поради това ако търговецът, в случая лизингодателят, е претърпял по-големи от неустойката вреди той може да ги претендира, но не е възможно да претендира едновременно и неустойка и вреди. Този извод се налага от изречение второ на чл.92 от ЗЗД- Кредиторът може да иска обезщетение и за по-големи вреди.

На всичкото отгоре пък потребителя наред с обезщетението, наред с неустойката ще дължи и втора неустойка за същото неизпълнение в размер на заплатените вече от него суми.

Тук трябва да се посочи, че все пак на ЛИЗИНГОДАТЕЛЯ ще му бъде върната лизинговата вещ и той ще има възможност или да я продаде или сключи за нея с друго лице лизингов договор.

С оглед на гореизложеното считаме че т.1 и т.2 от Раздел IX задължават потребителя при неизпълнение на неговите задължения да заплати необосновано високо обезщетение или неустойка, което е неравноправна клауза по смисъла на чл.143 т.5 от ЗЗП (чл.35 т.4 от ЗЗППТ отм.), в която разпоредба самият законодател е посочил алтернативно- обезщетение или неустойка, а не обезщетение и неустойка.

9. Недействителност на разпоредбата на Раздел X „РЕКЛАМАЦИИ”, т.3;

Съгласно т.3 от Раздел X пък от типовите договори, сключвани с потребителите, „Рекламационното производство не спира плащането на лизинговите вноски и не е основание за тяхната недължимост.”

СЪОБРАЖЕНИЯ:

Следва де се има предвид, че съгласно т.2 от Раздел VII „ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА СТРАНИТЕ”, буква А „ЛИЗИНГОДАТЕЛ” последният осигурява за първите две години от ползването на автомобила гаранционно обслужване, съгласно гаранционните условия на производителя в оторизирани сервиси.

Самият търговец е гарантирал през първите две години от ползването на автомобила той да притежава всички необходими за неговата употреба качества-гаранционно задължение и ако се появи през този период проблем лизингодателят няма да е изпълнил това си гаранционно задължение и ще е длъжен да приведе безплатно лизинговата вещ в обещаното от самия него състояние. Ангажирането на гаранционната

отговорност на търговеца се осъществява чрез рекламация от страна на потребителя като през периода на удовлетворяване на рекламацията - поправката на вещта или нейната замяна, обаче потребителят няма да има възможност да ползва вещта и въпреки това по силата на визираната т.3 ще дължи лизинговите вноски. Поради това търговецът е поел договорно задължение вещта да е годна за нормално и непрекъснато ползване в срока на дадения гаранционен срок. Ако вещта не притежава тези качества, то този случай представлява неизпълнение на договорното си задължение вещта да притежава определени качества в рамките на гаранционния срок. Поради това по време на поправката на вещта или нейната замяна потребителят не ползва вещта по вина на търговеца.

С оглед на горното считаме че клаузата на т.3 от Раздел X е неравнопрана клауза по смисъла на чл. 143 т.14 от ЗЗП (чл.35 т.13 от ЗЗППТ отм.), тъй като чрез нея лизингодателят налага на потребителя-лизингополучател да изпълни своите задължения, дори и ако търговецът или не изпълни своите, което не само е неравнопрана клауза по смисъла на чл.143 т.14 от ЗЗП (чл.35 т.13 от ЗЗППТ отм.), но и противоречи общи правни положения.

10. Недействителност на разпоредбата на от Раздел XII „СПОРОВЕ” точка 2;

Съгласно точка 2 от Раздел XII „СПОРОВЕ” при невъзможност да се постигне съгласие по пътя на преговорите, за решаване на спора ще бъде сезиран компетентния Софийски градски или Районен съд.

СЪОБРАЖЕНИЯ:

По силата на тази клауза потребителят е задължен от търговеца да предяви иск пред Софийски районен съд или Софийски градски съд, чийто район съвпада със седалището на Централното управление на „СОФИЯ ФРАНС АУТО” АД. Това по същество представлява фактическа пречка за потребителя да предяви иск ако същият не живее в София като за всяко съдебно заседание ще се налага да пътува до столицата.

Именно поради тази причина разпоредбата на чл. 113 от ГПК, съгласно която иск на потребител може да бъде предявен и по неговия настоящ или постоянен адрес, дава възможност на потребителя да предяви иска си по неговия настоящ или постоянен адрес.

За защита правата на потребителя пък разпоредбата на чл.117 ал.1 във връзка с ал.3 3 от ГПК предвижда, че договор за избор на съд по искове на потребители и по трудови

спорове поражда действие само ако е сключен след възникването на спора. Очевидно в настоящия случай към подписването на договора за лизинг спор не е и не може да съществува.

С оглед на гореизложеното считаме че точка 2 от Раздел XII „СПОРОВЕ” възпрепятства правото на предявяване на иск пред съда, местнокомпетентен по реда на чл.113 от ГПК, което е неравнопавна клауза по смисъла на чл.143 т.16 предл. 2-ро от ЗЗП (чл.35 т.15 от ЗЗППТ отм.).

11. Недействителност на разпоредбата на Раздел XIII „ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ” т.3:

Съгласно т.3 договорът влиза в сила при подписване от страните, както и след предаване на автомобила.

СЪОБРАЖЕНИЯ:

На първо място горесцитираната клауза, ураждаща началото на действието на договора, противоречи на характера и законното съдържание на договора за финансов лизинг, определено в разпоредбата на чл. 342 ал.2 от ТЗ, съгласно която с договора за финансов лизинг лизингодателят се задължава да придобие вещь от трето лице при условия, определени от лизингополучателя, и да му я предостави за ползване срещу възнаграждение.Съгласно разпоредбата на чл. 344 ал.1 от Търговския закона лизингодателят има задълженията на наемодател съгласно чл. 230 от Закона за задълженията и договорите.

Самата разпоредба на чл. 230 от ЗЗД гласи, че ако не е уговорено друго, наемодателят е длъжен да предаде вещта в състояние, което отговаря на ползуването, за което е наета. урежда основното задължение на наемодателя съответно на лизингодателя.

От всички горесцитирани разпоредби се налага извода, че предаването на вещьта от лизингодателя-търговец на потребителя-лизингополучател не е необходимо условие, за да може договорът да произведе правното си действие т.е. „да влезе в сила”. Предаването на вещьта за ползване на лизингополучателя е основно задължение на лизингодателя-търговец и то възниква със самото сключване на договора. Ако лизингодателят не предаде вещьта за ползване, то тогава той няма да е изпълнил това си задължение и лизингополучателят има право съгласно цитираната вече по-горе разпоредба на чл. 90 ал.1

от Закона за задълженията и договорите да откаже да плаща лизинговата вноска, да претендира обезщетение за претърпените вреди или да развали договора.

По силата на клаузата на т.3 от Раздел XIII на потребителя се отнемат тези законоустановени права, защото ако вещта не е предадена договорът няма действие и лизингодателят-търговец няма да отговаря за неизпълнението на договорното си задължение да предаде вещта.

С оглед на гореизложеното считаме че клаузата на т.3 от Раздел XIII е неравноправна на няколко основания.

На първо място тя изключва правата на потребителя, произтичащи от закон, по отношение на търговеца или доставчика или на друго лице при пълно или частично неизпълнение или неточно изпълнение на договорни задължения, което е неравноправна клауза по смисъла на чл.143 т.2 от ЗЗП (чл.35 т.1 от ЗЗППТ отм.).

На второ място клаузата на т.3 от Раздел XIII поставя изпълнението на задълженията на търговеца или доставчика в зависимост от условие, чието изпълнение зависи единствено от неговата воля, което е обявено от законодателя в разпоредбата на чл.143 т.3 от ЗЗП (чл.35 т.2 от ЗЗППТ отм.) за неравноправна клауза.

12. Недействителност на разпоредбата на Раздел XIII „ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ” т.8;

„Страните се споразумяват, че клаузите на настоящия договор са индивидуално уговорени.”

СЪОБРАЖЕНИЯ:

За да бъдат индивидуално уговорени съгласно разпоредбата на чл.146 ал.2 от ЗЗП (чл.37 ал.2 ЗЗППТ отм.) потребителят трябва да е имал възможност да влияе върху тях. Това означава съдържанието на всяка клауза да е била обсъдена между страните, да са изготвяни и от двете страни проекти и т.н. Всички тези обстоятелства по силата на чл. 146 ал.3 от ЗЗП (чл.37 т.3 от ЗЗППТ отм.) следва да бъдат доказани от търговеца.

В случая считаме, че е безспорно че разглеждания договор е бил изготвен от предварително от търговеца и поради това потребителят не е имал никаква възможност да влияе върху тяхното съдържание.

По силата на горесцитираната клауза лизингодателят-търговец заобикаля вмененото му с разпоредбата на чл. 146 ал.3 от ЗЗП (чл.37 т.3 от ЗЗППТ отм.) задължение да докаже, че клаузите в договора са индивидуално уговорени.

С оглед на гореизложеното считаме, че клаузата на т.8 от Раздел XIII налага на потребителя тежестта да докаже, че клаузите от договора не са уговорени индивидуално, въпреки че съгласно разпоредбата на чл.146 ал.3 от ЗЗП (чл.37 т.3 от ЗЗППТ отм.) търговецът трябва да докаже, че те са индивидуално уговорени- потребителят е въздействал или е имал възможност да въздейства върху тяхното съдържание, което е неравноправна клауза по смисъла на чл.143 т. 16 предл. последно (чл.35 т.15 от ЗЗППТ отм.).

Определяне на кръга от лицата, засегнати от неравноправните клаузи:

Защитаваният с исковете колективен интерес принадлежи на всички физически лица, които, действайки извън рамките на своята търговска или професионална дейност, са сключили договор за лизинг с опция за изкупуване на лек автомобил със София Франс Ауто АД, който не е предназначен за извършване на търговска или професионална дейност. Обстоятелствата, които определят кръга на увредените лица, са сключването на договор за лизинг с опция за изкупуване със София франс ауто АД, в който договор се съдържат процесните неравноправни договорни клаузи.

Начин, по който се предлага да бъде разгласено предявяването на иска:

На основание чл.380 ал.2, предлагам предявяването на иска да бъде разгласено чрез съобщение в един национален ежедневник, както и на интернет страницата на сдружението на електронен адрес: <http://alacr.org/>. Предлагам следния текст на съобщението:

СНЦ „Сдружение за правна помощ на потребителите” -гр.Пловдив , включено в списъка по чл. 164 ал.1 т.7 от ЗЗП на Министъра на икономиката, енергетиката и туризма със Заповед № РД – 16 – 1630/22.11.2012г., на основание чл.186 ал.1 от Закона за защита на потребителите във връзка с чл. 382 ал.2 от Гражданския процесуален кодекс уведомява всеки заинтересован потребител, че е предявило колективен иск срещу „София франс ауто” АД за преустановяване на прилагането и отстраняването на клаузите от договорите за лизинг с опция за изкупуване от типовите договори за лизинг

с опция за изкупуване на „София франс ауто” АД, които СНЦ „Сдружение за правна помощ на потребителите” -гр.Пловдив счита за неравноправни.

Сдружението уведомява, че съгласно определение на Съда, в определен от Съда срок всеки потребител може да заяви пред съда, че желае да вземе участие в процеса, съответно да осъществи защитата си самостоятелно в отделен процес по общия ред.

В този смисъл Ви моля да се произнесете.

Съображения за наличие на местна подсъдност:

В чл. 190 от ЗЗП се предвижда две алтернативни основания за местна подсъдност – мястото на извършването на нарушението или по постоянния адрес или седалището на ответника. В конкретния случай мястото на извършване на нарушението съвпада с местата, на които ответникът е предлагал сключването на договори с потребителите, в които се съдържат процесните неравноправни клаузи. Видно от печата на последна страница от представения с исковата молба договор за лизинг, същият е сключен в гр. Пловдив, като ответното дружество сключва договори с потребителите чрез магазина си в гр. Пловдив. Поради това мястото на извършване на увреждащото деяние е гр. Пловдив, откъдето и произтича местната компетентност на ОС Пловдив.

Доказателствени искания:

1. За доказване на обстоятелството, че процесните неравноправни клаузи се съдържат в типовите договори за лизинг, които ответното дружество сключва с потребителите, Ви моля да допуснете следните доказателствени искания:

1.1. Моля на основание чл.176 ал.1 от ГПК да задължите представителя на ответното дружество да се яви лично в съдебно заседание и да отговори на следните въпроси:

- Сключвало ли е дружеството София франс ауто АД със своите потребители договори за лизинг на автомобили, от кога сключва такива договори и към настоящия момент продължава ли да сключва такива договори за лизинг?

- Съдържат ли се в договорите за лизинг, които София франс ауто АД сключва със своите клиенти, оспорените с настоящата искова молба договорни клаузи?

1.2. Моля да задължите ответното дружество да представи на основание чл.190 ал.1 от ГПК всички договори за лизинг, които дружеството е сключвало с физически лица. Представянето на договорите за лизинг ще докаже твърдението ни, че ответното дружество е сключвало типови договори със своите клиенти.

2. Моля да допуснете съдебно-счетоводна експертиза и да назначите вещо лице, което, след като направи проверка в счетоводството на дружеството, да отговори на следните въпроси:

2.1. Как следва да се изчисли неустойка от 1%, изчислена на дневна база, на годишна база? Колко процента представлява на годишна база?

2.2. Колко пъти неустойката от 1%, изчислена на дневна база, надвишава законната лихва?

2.3. Да направи списък с клиентите – физически лица по счетоводна сметка 411.

2.4. Да направи проверка по аналитичните партии на физическите лица и да даде заключение какъв е размерът на начислените неустойки по всички аналитични партии на физическите лица.

3. Моля да допуснете до разпит двама свидетели при режим на довеждане, които да свидетелстват относно обстоятелствата при които са се развивали преддоговорните отношения, имало ли е преговори, обсъждани ли са конкретни клаузи от сключения между тях договор.

Приложение:

1. Заповед № РД – 16 – 1630/22.11.2012г. на Министъра на икономиката енергетиката и туризма;

2. Списък на квалифицираните организации, които имат правен интерес да предявяват иски за преустановяване или за забрана на действия или търговски практики, които са в нарушение на колективните интереси на потребителите;

3. Два броя договори за лизинг от 04.05.2006г. и типов договор., които ответното дружество е сключвало с потребителите;

4. Актуално състояние на ответното дружество;

5. Актуално състояние на СНЦ „Сдружение за правна помощ на потребителите”;

6. Документ за платена държавна такса.

7. Молба за обезпечение на иска по чл.385 ал.2 от ГПК.

С уважение: .....

/ Димитър Деков/